

**UCHWAŁA NR XIX/ /25
RADY GMINY STRYZEWICE**

z dnia 24 czerwca 2025 r.

w sprawie uzgodnienia prowadzenia prac w otoczeniu pomników przyrody

Na podstawie art. 7 ust. 1 pkt 1, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1465 z późn. zm.) oraz art. 45 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.) Rada Gminy Strzyżewice uchwala, co następuje:

§ 1.

Uzgadnia się prowadzenie prac budowlanych w otoczeniu drzew, uznanych za pomnik przyrody – Aleja Rohlandów: działki 410 i 602 w obrębie: Żabia Wola Jednostka ewidencyjna: 060912_2 Gmina Strzyżewice wpisanej do rejestru zabytków woj. lubelskiego pod nr A/702, uznanej za pomnik przyrody Rozporządzeniem Wojewody Lubelskiego Nr 2 z dnia 6 lutego 1995r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego Nr 2, poz. 13 z 1995r). Wpis obejmuje Aleję Lipową, utworzoną z lip drobnolistnych "Aleja Rohlandów" o długości 520 m z 92 drzewami.

§ 2.

Zakres uzgodnienia, o którym mowa w § 1, zgodnie z dokumentacją wykonaną przez: architektura – mgr inż. arch. Artura Cebulę, architektura krajobrazu/ zieleń - mgr inż. arch. kraj. Annę Więckowską, branża drogowa- mgr inż. Pawła Chabę, branża elektryczna- mg inż. Grzegorza Cebulę pn. „Projekt Budowlany Rewaloryzacji zabytkowej Alei Rohlandów w Pszczelej Woli” obejmuje:

- 1) wymianę istniejącej nawierzchni na nieutwardzoną, nawierzchnię mineralną bez obrzeży wykonaną w technologii:
 - 3, 00 cm warstwa wierzchnia (kruszywa mineralne 0/8mm),
 - 5, 00 cm warstwa bazowa (kruszywa mineralne 0/16mm),
 - 15, 00 cm kruszywo łamane 4- 31,5 mm
 - 10,00 cm warstwa odsączająca z pisaku średnioziarnistego zagęszczonego mechanicznie
 - geowłóknina separacyjno-filtracyjna,
 - grunt rodzimy,
 - kamień naturalny beżowo-szary,
 - powierzchnia nawierzchni szorstka; Szerokość projektowanych alei parkowych pieszo - rowerowych o nawierzchni mineralnej wynosi 3,20 m.
- 2) demontaż istniejących latarni drogowych oraz elementów małej architektury – koszy i ławek,
- 3) montaż 12 latarni parkowych o oprawach energooszczędnych, o źródle światła LED barwy białej, o wysokim wskaźniku oddawania barw,
- 4) instalację 18 ławek parkowych na trwale związanych z gruntem za pomocą kotw systemowych, o profilowanym siedzisku z elementów drewnianych,
- 5) instalację kotwionych w gruncie 11 sztuk stalowych koszy na odpadki w formie walca, wykonanych drewnianymi szczelinkami.

§ 3.

Warunki prowadzenia prac budowlanych w sąsiedztwie drzew:

- 1) W bezpośrednim sąsiedztwie drzew i krzewów wszystkie prace ziemne należy wykonywać ze szczególną ostrożnością. W zasięgu stref korzeniowych drzew wszelkie prace powinny być prowadzone ręcznie,

- 2) Wszelkie zakładane prace powinny być prowadzone poza zasięgiem strefy korzeniowej drzew. W przypadku gdy jednak jest to niemożliwe, prace należy przeprowadzić ręcznie. Niedopuszczalne jest przycinanie korzeni o średnicy powyżej 2 cm,
- 3) Drzewa i krzewy znajdujące się bezpośrednio w sąsiedztwie prowadzonych prac należy zabezpieczyć przed uszkodzeniami mechanicznymi. Należy zwrócić szczególną uwagę, aby nie odkopywać systemów korzeniowych drzew i krzewów, a w przypadku takiej konieczności prace należy przeprowadzić ręcznie, aby nie uszkodzić bryły korzeniowej, następnie jak najszybciej zakończyć zaplanowane roboty i ponownie obsypać bryłę korzeniową ziemią żyzną. Niedopuszczalne jest aby bryła korzeniowa pozostawała odkryta przez dłuższy czas w trakcie prowadzenia robót. Należy zwrócić szczególną uwagę aby po zakończeniu prac nie przykrywać korzeni drzew warstwą ziemi ponad aktualny poziom (maksymalna różnica poziomu +/- 10 cm),
- 4) Zabezpieczenie pni drzew polega na owinięciu ich kilkakrotnie jutą, obłożeniu deskami ustawionymi na podłożu (nie na korzeniach) i związaniu taśmą stalową lub ocynkowanym miękkim drutem okrągłym. Opaski należy stosować co 40-60 cm od siebie - czyli min. 3 na pniu. W żadnym wypadku nie wolno używać do tych prac gwoździ. Pni nie wolno kaleczyć, nie wolno mocować do nich żadnych elementów które nie służą do zabezpieczenia drzewa. Pień najlepiej zabezpieczyć do wysokości dolnych gałęzi, a przynajmniej na wys. 2 m. Dolna część każdej deski powinna opierać się na podłożu (i być lekko zagłębiona w ziemi), jeżeli jest to niemożliwe np. przez nabiegi korzeniowe, deski należy obsypać ziemią,
- 5) Nierekomendowane jest stosowanie środków zabezpieczających miejsca cięcia korzeni, gałęzi czy konarów,
- 6) Drzewa należy podlewać ok. 20 dm³ na 1 szt. w zależności od warunków atmosferycznych oraz wskazań Inspektora Nadzoru przez cały czas trwania robót, w przypadku odsłonięcia systemu korzeniowego konieczne jest przykrycie go matami słomianymi w ilości ok. 4 m² na 1 szt. Drzewa,
- 7) Odsłanianie wierzchniej warstwy systemu korzeniowego / w obrębie rzutu korony drzewa należy ograniczać do niezbędnego minimum, nie wolno pozostawiać odkrytej wierzchniej warstwy ziemi. W przypadku wystąpienia takiej konieczności należy zabezpieczyć cały odsłonięty obszar zwilżyć, a następnie przykryć matami słomianymi cały obszar odsłoniętej strefy. Strefy te należy zakryć z powrotem niezwłocznie po ustaniu przyczyny ich odsłonięcia,
- 8) Podczas prowadzenia prac należy wytyczyć trasy poruszania się ludzi i sprzętu budowlanego oraz miejsca składowania materiałów budowlanych poza zasięgiem systemu korzeniowego drzew. W przypadku wymiany nawierzchni w bliskiej odległości od pni drzew przeznaczonych do zachowania należy stosować odpowiednie technologie i rozwiązania projektowe takie jak: podłoże strukturalne, porowate nawierzchnie, podwieszane chodniki lub krawężniki mostowe i inne detale konstrukcyjne chroniące system korzeniowy drzew. Po zakończeniu prac budowlanych teren należy dokładnie oczyścić z gruzu oraz resztek materiałów budowlanych, a zabezpieczenia roślinności usunąć. Na potrzeby wykonywania robót należy założyć że strefa korzeniowa odpowiada zasięgowi korony drzewa powiększonej o 1.0 m.

§ 4.

1. Uzgadnia się przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych drzew, uznanych za pomniki przyrody – rosnących w obrębie zespołu dworsko-parkowego w Pszczelej Woli, gmina Strzyżewice wpisanego do rejestru zabytków woj. lubelskiego pod nr A/702, na działkach nr ewid. 1138/18, 1138/19, 1140/7, 1140/8, 1140/16, 1141, 1138/9 i 1138/11 w obrębie: 0021 Osmolice Pierwsze oraz A/335 – Aleja Rohlandów: działki 410 i 602 w obrębie: Żabia Wola Jednostka ewidencyjna: 060912_2 Gmina Strzyżewice. Drzewa objęte pielęgnacją uznano za pomniki przyrody Rozporządzeniem Wojewody Lubelskiego Nr 2 z dnia 6 lutego 1995r. w sprawie uznania za pomniki przyrody (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego Nr 2, poz. 13 z 1995r., Wpis obejmuje pomniki przyrody (z których pomniki wyszczególnione poniżej w pkt. 1,2,3,5,6,8, objęte są treścią niniejszej Uchwały):

- 1) Aleja lipowa, utworzona z lip drobnolistnych "Aleja Rohlandów" o długości 520 m z 92 drzewami w Pszczelej Woli,
- 2) Grupa 5 jesionów wyniosłych, o obwodzie pni od 250 do 280 cm rosnących na skraju parku w Pszczelej Woli,
- 3) Korkowiec amurski o obwodzie pnia 180 cm, rosnący w parku w Pszczelej Woli,
- 4) Głóg szkarłatny o obwodzie pnia 91 cm, rosnący w pobliżu pawilonu pasiecznego w Pszczelej Woli,

- 5) Grupa 5 lip drobnolistnych o obwodzie pni od 229 do 352 cm, rosnących w parku w Pszczelej Woli,
- 6) Lipa drobnolistna "Lipa Wawrynów" o obwodzie pnia 640 cm rosnąca w parku w Pszczelej Woli,
- 7) Grupa 11 olsz o obwodzie pni od 218 do 310 cm, rosnących przy oczyszczalni ścieków w Pszczelej Woli,
- 8) Miłorząb chiński dwuklapowy o obwodzie pnia 150 cm, rosnący w pobliżu głównej alei parkowej w Pszczelej Woli,
- 9) Jedno drzewo ujęte w Rozporządzeniu Wojewody Lubelskiego Nr 13 z dnia 2 sierpnia 1993r. w sprawie uznania za pomnik przyrody (Dziennik Urzędowy Województwa Lubelskiego Nr 11, poz. 7 z 1993r. Wpis obejmuje pomnik przyrody (objęty treścią niniejszej Uchwały) - orzech czarny o obwodzie pnia 204 cm, rosnący w parku w Pszczelej Woli.

2. Zestawienie tabelaryczne drzew objętych pracami sanitarno-pielęgnacyjnymi zawierają Tabele: Załącznik Nr 1 i Załącznik Nr 2 oraz Mapa rozmieszczenia pomników przyrody – Załącznik Nr 4 do niniejszej Uchwały, Wykaz pomników przyrody i drzew okazowych w Parku w Pszczelej Woli – Załącznik Nr 3.

§ 5.

1 Zakres uzgodnienia, o którym mowa w § 4, zgodnie z dokumentacją wykonaną przez mgr inż. arch. kraj. Annę Więckowską pn. Program Prac Konserwatorskich dla zadania Rewaloryzacja Zespołu Dworsko-Parkowego w Pszczelej Woli w tym zabytkową aleję Lipową – aleję Rohlandów, dla drzew pomnikowych obejmuje:

- 1) cięcie sanitarne tj. usunięcie posuszu oraz chorych, obumarłych lub nadłamanych pędów, gałęzi i konarów,
- 2) cięcie korygujące polegające na redukcji koron i ich odciążeniu, w celu poprawy statyki drzew,
- 3) zainstalowanie w koronach wiązań,
- 4) drzewa w obszarze Alei Lipowej poddane zostaną zabiegom badania tomografem.

2. Szczegółowe zabiegi sanitarne i pielęgnacyjne zawarte są załącznikach do niniejszej uchwały w Tabelach: Załącznik Nr 1. Tabela pomników przyrody w parku, Załącznik Nr 2. Tabela Aleja Lipowa, Załącznik Nr 3. Wykaz pomników przyrody i drzew okazowych oraz Załącznik Nr 5. Inwentaryzacja z gospodarką zieleni w Alei Lipowej w Pszczelej Woli.

3. Drzewa poddawane zabiegom zobrazowane są na Ryc. 39 Pomniki przyrody i drzewa okazowe w Parku w Pszczelej Woli / opracowanie Anna Więckowska 2024. Załącznik Nr 4 do niniejszej Uchwały.

§ 6.

Zabiegi pielęgnacyjne na pomnikach przyrody, powinny być przeprowadzone w terminie do 31 grudnia 2027 r. przy spełnieniu następujących warunków:

- 1) prace powinny zostać przeprowadzone przez podmiot posiadający fachową wiedzę i doświadczenie,
- 2) przy usuwaniu uschniętych konarów należy dążyć do zachowania naturalnego pokroju drzew,
- 3) przy wykonaniu prac należy dążyć do zachowania walorów przyrodniczych drzew będących pomnikami przyrody.

§ 7.

Traci moc Uchwała Nr XIV/63/25 Rady Gminy Strzyżewice z dnia 03 lutego 2025r. w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody.

§ 8.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Strzyżewice.

§ 9.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Agata Stelmach

Uzasadnienie

Aktem prawnym regulującym cele, zasady i formy ochrony przyrody w Polsce jest ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.). W przypadku pomników przyrody, zgodnie z art. 45 ust. 2 pkt 1 ww. ustawy, prace wykonywane w otoczeniu pomnika przyrody uzgadnia się z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody. Z wnioskiem o przeprowadzenie rewaloryzacji traktu komunikacyjnego Alei Rohlandów poprzez wymianę istniejącej alei pieszej na wodoprzepuszczalną nawierzchnię mineralną, instalację ławek i koszy na śmieci i wymiany latarni oświetleniowych i przeprowadzenie zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody, zwrócił się Starosta Lubelski działający w imieniu Zarządu Powiatu Lubelskiego – właściciela działek wymienionych w treści przedkładanej Uchwały, na której one się znajdują. Projekt Budowlany Rewaloryzacji Zabytkowej Alei Rohlandów stanowi część dokumentacji projektowej zadania inwestycyjnego pn. GREEN HUMAN SPACE – Zintegrowany Rozwój Społeczno Gospodarczy Regionu Poprzez Rewitalizację Terenów Zielonych i Obiektów Kultury oraz Stworzenie Regionalnego Centrum Turystyczno-Edukacyjnego w Pszczelej Woli. W celu zagwarantowania prawidłowego, zgodnego z przepisami prawa krajowego oraz wymogami UE, gospodarowania zasobem drzew - pomników przyrody został na zlecenie Powiatu Lubelskiego wykonany przez uprawnionego architekta krajobrazu Annę Więckowską Program Prac Konserwatorskich dla zadania Rewaloryzacja Zespołu Dworsko-Parkowego w Pszczelej Woli Działki nr ew. 1138/18, 1138/19, 1140/7, 1140/8, 1140/16, 1141, 1138/9 i 1138/11 w obrębie: 0021 Osmolice Pierwsze oraz działki 410 i 602 w obrębie: Żabia Wola Jednostka ewidencyjna: 060912_2 Gmina Strzyżewice. W/w program stanowiący część dokumentacji projektowej zadania inwestycyjnego pn. GREEN HUMAN SPACE – Zintegrowany Rozwój Społeczno Gospodarczy Regionu Poprzez Rewitalizację Terenów Zielonych i Obiektów Kultury oraz Stworzenie Regionalnego Centrum Turystyczno-Edukacyjnego w Pszczelej Woli. Program Prac Konserwatorskich zawiera:

1. szczegółową analizę historyczno – ikonograficzną zabytkowego parku i alei lipowej (tzw. Alei Rohlandów),

2. analizę drzewostanu,

3. charakterystykę drzewostanu,

4. mapę pomników przyrody i drzew okazowych,

5. tabelaryczny wykaz pomników przyrody i drzew okazowych Na podstawie ww. Programu Prac Konserwatorskich oraz dokumentacji projektowej obejmującej zadania:

1. Rewaloryzacja Zespołu Dworsko-Parkowego w Pszczelej Woli.

2. Rewaloryzacja Zabytkowej Alei Rohlandów w Pszczelej Woli.

W dniu 15 października 2024r. została wydana przez Starostę Lubelskiego decyzja Nr 1473/24 udzielająca pozwolenie na budowę i zatwierdzająca projekt zagospodarowania działek oraz projekt architektoniczno-budowlany. Biorąc powyższe pod uwagę, zasadnym jest podjęcie niniejszej Uchwały. Z uwagi na brak uzgodnienia prac wskazanych w Uchwale Nr XIV/63/25 Rady Gminy Strzyżewice z dnia 03 lutego 2025r. w sprawie uzgodnienia przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych pomników przyrody z organem ustanawiającym daną formę ochrony przyrody w/w Uchwała podlega uchyleniu.

Załączniki do uchwały:

1. Załącznik Nr 1. Tabela pomników przyrody w parku.

2. Załącznik Nr 2. Tabela Aleja Lipowa

3. Załącznik Nr 3. Wykaz pomników przyrody i drzew okazowych.

4. Załącznik Nr 4. Mapa rozmieszczenia pomników przyrody.

5. Załącznik Nr 5. Inwentaryzacja z gospodarką zieleni w Alei Lipowej w Pszczelej Woli